

Čakáte odmeny či ďalší plat?

Kde dostanete najviac na konci roka?

Trináste platy

Podľa platového prieskumu Mercedes, ak pracujete v Bratislavskom, Trnavskom či Trenčianskom kraji, pravdepodobne máte najvyššie priemerné 13. platy - na rozdiel od Banskobystrického či Prešovského kraja, ktoré sa ocitli na opačnom konci rebríčka. Najvyššie priemerné 13. platy sú v oblastiach vrcholového manažmentu, lízingu, bankovníctva, techniky, marketingu, reklamy a PR

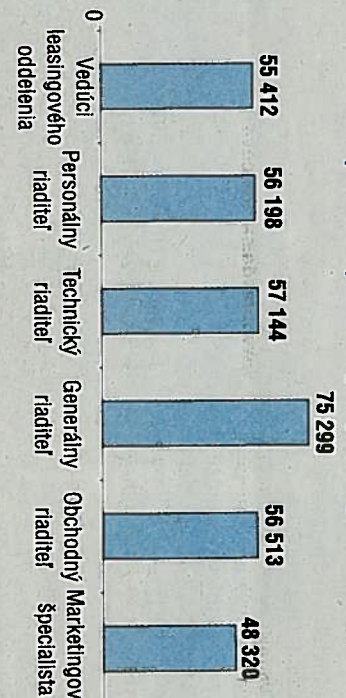
Odmeny

Najvyššie priemerné ročné odmeny opäť najvyššie vychádzajú v Bratislavskom, Košickom, Trenčianskom a Žilinskom kraji, najnižšie ročné odmeny v priemere sú v Trnavskom, Banskobystrickom a Prešovskom kraji. Najvyššie priemerné ročné odmeny sú v oblastiach ekonomiky, financií a účtovníctva, žurnalistiky, vrcholového manažmentu a bankovníctva.

FOTO: PHOTOS.COM
INFOGRAFIKA: PRAVA, PR

TOP pozície podľa výšky 13. platu (v SK)

Porovnanie priemerného 13. platu a priemernej ročnej odmeny v krajoch

kraj	Priemerný mesačný plat	Priemerný 13. plat	Priemerná ročná odmena
Bratislavský	29 607 SK	9 706 SK	22 200 SK
Trnavský	22 328 SK	6 615 SK	9 629 SK
Trenčiansky	21 406 SK	5 380 SK	10 861 SK
Žilinský	20 943 SK	4 674 SK	10 817 SK
Nitriansky	20 598 SK	4 368 SK	9 683 SK
Košický	20 579 SK	4 601 SK	11 670 SK
Banskobystrický	20 155 SK	3 958 SK	9 284 SK
Prešovský	19 320 SK	4 282 SK	9 086 SK

ZDROJ: www.Merces.sk (Priemerné 13. platy a odmeny na Slovensku)

Zuzana Kulliová © PEKEL, a.s.
Pár korún k platu navyše, zväčšť pred Vianocami, dokáže potesiť každého zamestnanca. Odmeny, trinásť či štrnásť plat nie sú samozrejmosťou vo všetkých firmách. Zarúčené sú len v prípade, ak máte ich vyplatené v pracovnej príručke v kolektívnej zmluve. Inak na ne nemáte právnny nárok a ostáva vám len čakať, či vám ich firma poskytne, alebo nie.

Čo platí pre 13. či 14. plat

Trinásť či štrnásť plat predstavuje pre väčšinu zamestnancov odmenu, zvyšok vo výške jedného mesačného mzdového základu, ktorá je súčasťou hrubej mzdy a tvorí základ pre výpočet odvodov a dane zo záväznej činnosti. Treba rozlíšiť, či ide o odmenu za celý rok, čiže ročnú odmenu, ktorá vstupuje do priemernu na výpočet dovolenky vždy 1/4 každého nasledujúceho štvrťroka, alebo nie.

Ak však chcete mať istotu, že trinásť či štrnásť plat naozaj dostanete, pozrite sa do svojej pracovnej zmluvy, prípadne sa poobzerajte po kolektívnej zmluve. „Kým 13. plat býva zvyčajne dovolenkový a firmy ho dávajú v priebehu roka najmä v lehnom období, 14. plat poskytnúť obvykle firmy ku koncu roka ako vianočný bonus. Či firmy tieto platy „navyš“ garantujú alebo negarantujú, záleží od podmienok v danej firme. Garantovaný plat zamestnanci majú zvyčajne uvedený v pracovnej zmluve a dostávajú ho v plnej výške, nezávisle od hospodárskych výsledkov spoločnosti. Negarantovaný plat sa absolútne odvíja od príaznivých výsledkov hospodárstva firmy, alebo od iných nastavených kritérií.“

prípade odtrázať dobrú výkonnosť zamestnanca a nezavádzať sa ako bežný štandard. V opačnom prípade sa dobyť zamestnanec stráca v priemere a slabý zamestnanec dostane ďalší plat bez nároku na výkon, len preto, lebo ho má garantovaný.

Čo platí pre odmeny

Vo firmách s dobrou personálnou a platovou politikou bývajú odmeny vyplácané v nadväznosti na hospodárske výsledky a tiež na výkonnosť pracovníka. Mnohé firmy

vyplácajú odmeny späťme, až keď firma vie, ako na tom s hospodárstvom je. Nezávisle na tom, či má zisk, či nie, manažéri musia počkať až na február či marec budúceho roka. V prípade zamestnancov však firmy zvyčajne pristupujú k odmenám ešte v tomto roku. „Výška odmen najčastejšie nepresahuje základnú, čiže fixnú zložku mesačného platu odmeňovaného zamestnanca“, hovorí Vaňous. Uvádzanie odmen v pracovnej príručke v kolektívnej zmluve, súvisí s chuťou firmy motivovať ľudí na dosahovaní dobrých výsledkov. Je pre vás výhodné, ak máte odmeny uvedené v pracovnej zmluve, čiže ide o garantované odmeny. Negarantované odmeny si nemôžete nárokovať, pretože sú prídelené podľa rozhodnutia vášho nariadeného. Keď teda na príklad máte základný plat okolo 17 000 korún, aj vaša koncoročná odmena bude zhruba v tejto výške, samozrejme, ak ste odmeňovaný vo výške 100 % základnej mzdy. Odmeny môžete mať vyplá-

tené hocikedy v priebehu celého roka za konkrétne výkony, nielen ako jednorázovú odmenu, ak narazíte na štedrú firmu. V praxi je vhodné, aby zamestnávateľ určil podmienky, kedy zamestnanec vzniká nárok na odmenu a naozaj, kedy mu nárok na odmenu vzniká, a týmto spôsobom ho motivoval k lepším výkonom. Spoločnosť však zvyknú odmeňovať ľudí aj vo forme neformálnych odmen, napríklad formou nákupných poukážok, alebo aj vecných darčiek.

S akým platom navyše môžu rátať vojaci, učitelia či sudcovia

Vojaci

Vojaci nedostávajú 13. ani 14. plat. Môžu však dosiahnuť odmeny za splnenie mimoriadnej či významnej služobnej úlohy alebo pri dosiahnutí 50 rokov veku, vo výške jedného hodnotného platu. Priemerný plat vojakov v minulom roku bol vo výške 25 465 korún, tento rok od júla boli hodnotné platy profesionálnych vojakov zvýšené o 5 percent, čo predstavuje zhruba 26 700 korún. Po schválení návrhu zákona o štátnom rozpočte sa im budú zvyšovať platy nie od 1. júla, ale až od 1. januára 2008, a to priemerné o 4 percentá valorizáciou.

Polícia

Policianti od roku 2002 dostávajú pravidelne 13. a 14. plat. Tento rok dostali policianti v júli 13. plat, 14. plat im vypláta v decembri. Priemerný plat policajta v mesiacoch január až október tohto roku vrátane 13. platu predstavuje 27 825 korún. V budúcom roku ministerstvo vnútra navrhuje zmeny systému odmeňovania policajtov. Zamestnancom v rezorte vnútra sa predpokladá vyplatiť odmena v priemernej výške 3 630 korún, na jedného policajta pripadá odmena v priemere vo výške 10-tisíc korún.

Učtelia

Učiteľom nevyplácajú 13. a 14. plat. Učtelia zarábajú priemerné okolo 19-tisíc korún v hrubom. Zamestnávateľ im však môže vyplatiť napríklad k Vianociam príspevok zo sociálneho fondu, odmenu za kvalitné plnenie pracovných úloh, prípadne odmenu pri životnom jubileu. V roku 2008 sa platy pedagogických zamestnancov budú valorizovať o 4 percentá už od 1. januára 2008 a nie tak ako to bolo doteraz od 1. júla, čo je pre nich zmena k lepšiemu. Prax sa im bude započítavať k 31. 12., nie k 30. 6. kalendárneho roka.

Sudcovia

Priemerný plat sudcu v roku 2007 je vo výške 56 300 korún, oproti minulému roku sa zvýšil o 4 400 korún. Sudcom patrí v každom polroku kalendárneho roka 13. a 14. plat vo výške hodnotného platu za mesiac, ktorý má alebo nemá november a zo štátnej kasy sa im na to predpokladá vyplatiť 135 miliónov korún. Musí byť pri tom splnená podmienka, že sudca vykonával funkciu aspoň 75 pracovných dní, nebolo mu uložené disciplinárne opatrenie za závažné porušenie pracovnej disciplíny a osobný vzťah sudcu k štátu aj naďalej trvá.

Zdroj: Jednotlivé ministerstvá, ZK